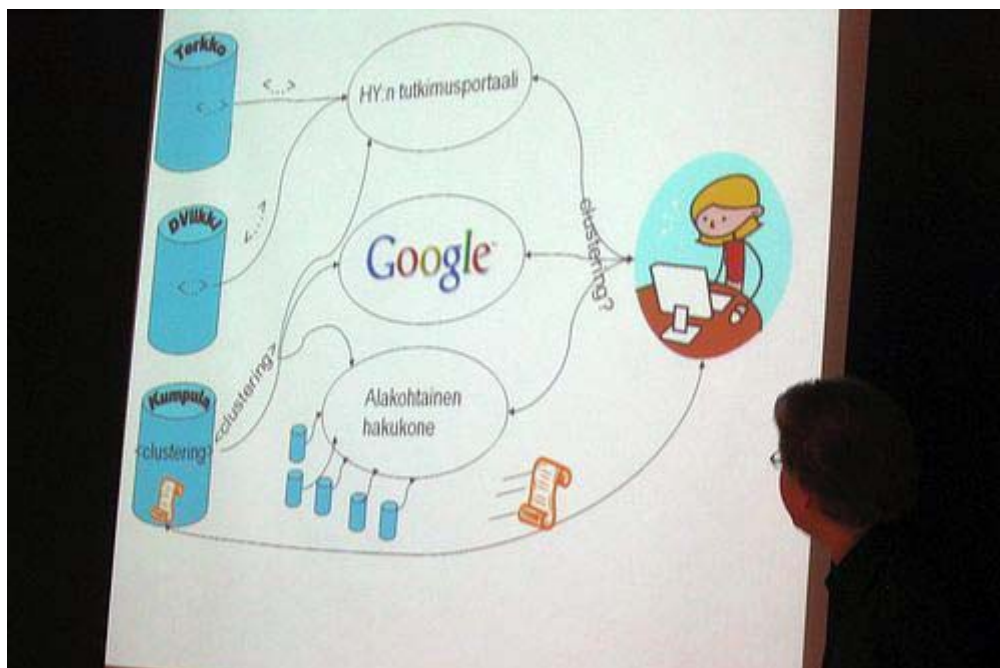

Parempi pyy pivossa kuin kymmenen oksalla? – Infotilaisuus Kumpulan kampuksen julkaisuarkistohankkeesta 13.12.2006

[09/06](#)

Helsingin yliopistossa avoimia julkaisuarkistoja on perustettu Viikin ja Meilahden kampuksille sekä Kansalliskirjastoon. Vuoden 2007 aikana myös Kumpulan kampuksen on määrä saada oma arkistonsa kampuksen tutkijoiden käytettäväksi. Aiheesta pidettiin tiedotustilaisuus Kumpulassa 13.12.2006. Alustajina olivat FT **Kalle Korhonen** (OA-JES, HY:n kirjastopalvelujen koordinointiyksikkö), dosentti **Claus Montonen** (fysikaalisten tieteiden laitos) sekä kirjastonhoitaja **Timo Aalto** (Kumpulan tiedekirjasto).

Kalle Korhonen valotti julkaisuarkistojen taustaa ja tämänhetkistä tilannetta maailmalla. Erilaisia arkistoja on perustettu viime vuosina runsaasti: luettelo niistä löytyy osoitteesta OpenDOAR. Arkistojen ideana ei ole ryhtyä lehtien kilpailijoiksi - esimerkiksi laadunvarmistuksen kannalta tärkeä vertaisarviointi tehdään muualla- vaan tarjota uusia väyliä lehtien artikkeleihin ja näin lisätä niiden näkyvyyttä. Arkistojen hyviä puolia ovat muun muassa pysyvät identifioijat sekä sisällön löydettävyys hakukoneilla.

Kustantajien suhtautuminen erityyppisiin arkistoihin vaihtelee suuresti: enemmistö sallii julkaistavaksi hyväksytyn artikkelin tallennuksen verkkoon.

Kumpulan kannalta haasteellisin tieteenala on kemia, jossa esimerkiksi American Chemical Societyn kanta julkaisuarkistoihin on toistaiseksi tiukan kielteinen. Fysiikan ja tähtitieteen piirissä taas perinteitä erilaisista, osin vapaista, arkistoista on jo olemassa. Jotkut rahoittajat puolestaan velvoittavat tutkijoita jo tallentamaan julkaisunsa avoimeen julkaisuarkistoon. Lähiajan kysymyksiä tekijänoikeuksien lisäksi ovat esimerkiksi vertaisarvioinnin muuttuminen sekä erilaisten avointen sisältöjen hyödyntäminen.

Claus Montonen puhui arkiston eduista fysiikan tutkijan ja opettajan näkökulmasta. Esityksessä hälvennettiin epäluuloja vastaamalla yleisimpiin ”mutta”-kysymyksiin. Montonen totesi, että julkaisuarkisto on tutkijan, laitoksen ja yliopiston yhteinen näyteikkuna maailmalle. Arkistossa omat julkaisut ovat järjestyksessä, muuttumattomassa osoitteessa ja helposti käytettävissä. Tutkijan ei tarvitse pelätä että oma tutkimus hukkuu webin tietomereen, pikemminkin laadukasta tutkimusta sisältävä arkisto lisää tutkijan näkyvyyttä ja tunnettuutta.

Timo Aalto valotti Kumpulan julkaisuarkiston tavoitteita ja mahdollisuuksia. Kuten Montonenkin Aalto painotti arkiston lisäävän tutkijan näkyvyyttä sekä tarjoavan mahdollisuuden tietoaaineistojen pitkäaikaissäilytykseen. Ja kaikilla mausteilla. Arkistossa julkaisun rikastaminen liitteillä tai tutkimusdatalla on mahdollista; aineiston ”ydin” tallennetaan PDF- muodossa. Aineisto itse voi vaihdella tieteellisistä artikkeleista kokousjulkaisuihin tai vaikkapa skannattuun vanhaan kirjaan. Tarkoituksena on luoda julkaisuarkistosta vaivaton väylä toimittaa julkaisut JULKIin tai tutkimuksenarviointeihin. Tavoitteena on myös käyttäjäystävällisyys eikä toimimattoman resurssienhallintajärjestelmän rakentaminen, halutessaan tutkija voi itse helposti tallentaa aineistoaan.

Lisätietoja
timo.j.aalto@helsinki.fi

Teksti:
Outi Hyttinen
Kirjastos sihteeri
Kumpulan tiedekirjasto
(09) 191 50890
outi.hyttinen (ät) helsinki.fi

« [EDELLINEN ETUSIVU SEURAAVA](#) »